

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117202331
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3117202331.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcov 1/ A. Z., narodeného dňa XX.XX.XXXX, bytom v J., časť D., F. XXX/XX, 2/ O. Z., narodenej dňa XX.XX.XXXX, bytom v J., časť D., F. XXX/XX, oboch zastúpených O. A. M., advokátom so sídlom v J., P. XXXX/XXB, proti žalovanej 1/ O. D., narodenej dňa XX.XX.XXXX, bytom v J., W. XXXX/XX, 2/ C. D., narodenému dňa XX.XX.XXXX, bytom v J., W. XXXX/XX, zastúpenému A. S. D., advokátkou so sídlom v J., Z. X, o vypratanie bytu, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. októbra 2019, č. k. 14C/7/2017-118, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o trovách konania m e n í tak, že žalobcovia 1/, 2/ m a j ú proti žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.

Žalobcovia 1/, 2/ m a j ú proti žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť vypratať byt číslo XX nachádzajúci sa na X. poschodí, vo vchode číslo XX bytového domu so súpisným číslom XXXX, postaveného na pozemku parcelné číslo XXX/XX, v katastrálnom území D., vedeného na liste vlastníctva číslo XXXX bez bytovej náhrady do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), o trovách konania vyslovil, že žalobcovia 1/, 2/ nemajú nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že nájomný vzťah medzi žalobcami a žalovanými vznikol v dôsledku uzavretia nájomnej zmluvy na dobu neurčitú z 12.01.2009 a v dôsledku automatického vstupu žalobcov do právneho postavenia prenajímateľov po tom, čo sa stali bezpodielovými spoluvlastníkmi sporného bytu. Žalovaní v priebehu trvania tohto nájomného vzťahu neuhrádzali žalobcom ako prenajímateľom nájomné riadne a včas (za apríl až september 2016), v dôsledku čoho im bola daná výpoveď z nájmu sporného bytu podľa § 711 ods. 1 písm. d) OZ. Výpoveď bola žalovanému 2/ doručená 16.09.2016 a do dispozičnej sféry žalovanej 1/ sa dostala 16.09.2016. Nájomný vzťah k spornému bytu tak zanikol dňom uplynutia výpovednej lehoty, t. j. dňom 31.12.2016. V konaní žalovaní nepreukázali ani netvrdili, že by sa žalobou na súde domáhali v prekluzívnej trojmesečnej lehote neplatnosti výpovede v zmysle § 711 ods. 6 OZ, preto je potrebné na podanú výpoveď hľadieť ako na platnú, hmotnoprávny titul užívania bytu zanikol. Námietky žalovaných o predĺžení výpovednej lehoty o šesťmesečnú ochrannú lehotu, o zaplatení dlžného nájomného, o uzavretí novej nájomnej zmluvy konkludentne, o zániku dôvodu výpovede, o neprimeranej tvrdosti a aplikácii ust. § 3 ods. Občianskeho zákonníka vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodné, žalobe v celom rozsahu vyhovel a po zvážení všetkých okolností prípadu uložil žalovaným dlhšiu lehotu na vypratanie ako zákonnú lehotu, a to v dĺžke 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 126 ods. 1, § 710 ods.1, ods. 3, ods. 4, § 711 ods. I písm. d), ods. 5, ods. 6, § 712a ods. 3, § 3 ods. I Občianskeho zákonníka. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa §

262 ods. 1 v spojení s § 257 CSP a žalobcom nárok na náhradu trov konania nepriznal, aj keď boli v konaní úspešní. Dôvody hodné osobitného zreteľa súd prvej inštancie videl v samotných okolnostiach prejednávaneho prípadu. Prihliadol na to, že žalovaní stratili možnosť predmetný byt obývať, musia si nájsť nové bývanie. Je všeobecne známe, že s uzatvorením nového nájomného vzťahu nájomcom vznikajú na počiatku zvýšené náklady (napr. často sa vyžaduje uhradenie dvojmesačného nájomného, kaucie a pod.), s ktorými sa budú musieť žalovaní vyrovnáť. Žalovaná 1/ je dlhodobo vedená ako uchádzačka o zamestnanie, na jej majetok bol v minulosti vyhlásený konkurz. Na majetok žalovaného 2/ konkurz ešte prebieha, bol mu priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci. Voči žalobcom sa nepriznanie trov konania nejaví ako neprímerane tvrdé vzhľadom špecifické okolnosti tohto prípadu.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote proti výroku II. podali odvolanie žalobcovia 1/, 2/ a domáhali sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zmenil tak, že im proti žalovaným 1/, 2/ prizná nárok na náhradu trov konania a prizná im náhradu trov odvolacieho konania. Uvedli, že súd prvej inštancie použitím ust. § 257 CSP rozsudok nedostatočne odôvodnil. Jeho odôvodnenie je v rozpore s argumentmi uvedenými v bode 7.11 rozsudku. Poukázali na skutočnosť, že v danej veci bol predmetom spor o vypratanie bytu, a teda bolo možné logicky očakávať, že jeho výsledkom bude povinnosť žalovaných byt vypratať. Ak by pripustili argumentáciu súdu v prípade každej žaloby o vypratanie, v ktorej by bol žalobca úspešný, by bol vždy daný dôvod hodný osobitného zreteľa, nakoľko jeho výsledkom by vždy bola povinnosť žalovaného byt vypratať, čo je absurdné a neprípustné. Sám súd uviedol, že žalovaní žalobcom od apríla 2018 platia nájomné v sume 450,- eur, investovali do bytu nemalé finančné prostriedky, a to napriek skutočnosti, že na žalovanú 1/ bol vyhlásený konkurz a je dlhodobo vedená ako uchádzačka o zamestnanie a na žalovaného konkurz prebieha. Je teda zrejmé, že títo disponujú dostatočnými finančnými prostriedkami na úhradu trov konania a títo sami zavinili aj vedenie súdneho konania tým, že predmetný byt dobrovoľne neopustili. Žalovaní žiadnym spôsobom nepreukázali, že ak aj mali nejaké finančné ťažkosti, tieto si nezavinili sami. V konaní neboli preukázané žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovali za arbitrárne a popierajúce zmysel § 257 CSP. Aplikáciu citovaného zákonného ustanovenia v danej veci nie je možné akceptovať, pretože by viedla k nelogickým a absurdným záverom.

4. Žalovaní 1/, 2/, ktorým bolo odvolanie žalobcov doručené, sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o trovách konania je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. nebol odvolaním strán sporu spochybnený, v tomto rozsahu nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

7. Predmetom prieskumnej činnosti odvolacieho súdu bol výlučne výrok II. o náhrade trov prvoinštančného konania.

8. Podľa § 255 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

9. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

10. V civilnom sporovom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok konania, alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Zásada úspechu v spore je premietnutá v ust. § 255 CSP a je pre ňu charakteristické, že sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli s tým, že sa jedná o trovy, ktoré sú preukázané, odôvodnené, účelne vynaložené a ktoré vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Pomer úspechu (miera úspechu) je základným meradlom pre nárok na náhradu trov. Ak mala strana plný úspech v spore, prizná sa jej celá náhrada

trov konania. Pokiaľ mala strana v spore úspech čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Pomerne rozdelenie trov je jednak odrazom reálneho výsledku sporu a jednak predstavuje prevenciu, aby strany nežalovali viac, ako im podľa hmotného práva patrí. Zásadne teda platí, že sa určuje najskôr pomer úspechu a neúspechu v spore a až keď došlo k pomernému rozdeleniu náhrady, vypočítajú sa vynaložené trovy, a to aj u strany, ktorej úspech bol vyšší a má teda nárok na ich náhradu. Ak by bol úspech strán v spore rovnaký (50% ku 50%), náhrada sa neprizná žiadnej zo strán sporu.

11. V danej veci nebolo sporné, že žalobcovia 1/, 2/ boli v konaní plne úspešní a na danú vec dopadá ust. § 255 ods. 1 CSP, žalovaným 1/, 2/ svedčí tak povinnosť zaplatiť žalobcom 1/, 2/ náhradu trov konania.

12. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Ust. § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry, (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Mcdo/17/2009, sp. zn. 5 Cdo/67/2010 či sp. zn. 3 Mcdo/46/2012), ust. § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe) ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ust. § 257 CSP preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania, ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovoľne zo strany súdu. Právna úprava nepriznanie náhrady trov pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania, resp. zodpovednosti za zavinenie.

14. Ustanovenie § 257 CSP teda nezakladá možnosť úplne voľnej úvahy súdu (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Pri skúmaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa je významným nielen charakter konania alebo charakter procesnej situácie, ale i okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj strán v konaní a je potrebné prihliadať k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán. Vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen okolnosti spočívajúce vo veci, ale i okolnosti na strane strán (nielen toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok na náhradu trov nemá byť priznaný, či totiž možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal sám bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech).

15. Žalobcovia sa ako bezpodieloví spoluvlastníci bytu domáhali proti žalovaným vypratania bytu žalobou zo dňa 07.02.2017. Žalobe predchádzala výpoveď z nájmu bytu zo dňa 12.09.2016 z dôvodu neuhradenia nájomného za mesiace apríl až september 2016 v zmysle § 711 ods. 1 písm. d) Občianskeho zákonníka, ktorú žalovaní 1/ 2/ prevzali, nájom bytu zanikol dňom 31.12.2016. Súčasne prebiehal súdny spor o neplatnosť dražby týkajúci sa sporného bytu (konanie o vypratanie bytu bolo prerušené do jeho skončenia), v ktorom ako žalobcovia vystupovali žalovaní 1/, 2/ z tohto súdneho konania a ako žalovaní 1/ J. I., 2/ Z. 3/ žalobca 1/ z tohto súdneho konania, žaloba bola rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 15.03.2018 č. k. 19C/4/2016-184 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.12.2018 č. k. 6Co/114/2018-227 zamietnutá. Žalobcovia tak dôvodne podali žalobu o vypratanie bytu a dôvodne viedli konanie proti žalovaným, ktorí byt od 01.01.2017 užívali bez právneho dôvodu. Žalovaní nesúhlasili s vypratáním bytu a naďalej byt neoprávnene užívali, vzniesli v priebehu súdneho konania množstvo námietok (námietali predĺženie výpovednej lehoty o šesťmesačnú ochrannú lehotu, žaloba je nedôvodná, nakoľko zaplatili dlžné nájomné, námietali, že došlo k zániku dôvodu výpovede, tvrdili, že došlo k uzavretiu novej nájomnej zmluvy konkludentne, námietali neprimeranú tvrdosť a dobré mravy - § 3 ods. Občianskeho zákonníka v súvislosti s požadovaným vypratáním bytu, atď.), ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodné. Je preto nesporné, že žalobcovia nemali inú možnosť obrany svojich práv, než sa obrátiť na právneho zástupcu a podať žalobu o vypratanie bytu, na rozdiel od žalovaných, ktorí mohli priebeh súdneho konania ovplyvniť a byt dobrovoľne vypratať.

16. Keďže v danom prípade pre použitie ust. § 257 CSP nie sú významné len osobné, majetkové a zárobné pomery žalovaných (ktorí deklarujú svoju nemajetnosť, nezamestnanosť, podrobujú sa oddĺženiu a pod., pritom od apríla 2018 deklarujú, že platia žalobcom nájomné vo výške 450,- eur mesačne, pomery žalovaných boli už zohľadnené v poskytnutí dlhšej ako zákonnej lehoty súdom na splnenie ich povinnosti byť vypratať), ale aj charakter konania (ochrana vlastníckeho práva žalobcov), charakter procesnej situácie (prerušenie konania do skončenia konania o neplatnosť dražby, konanie trvalo od roku 2017, počas ktorej byt žalobcov bez právneho dôvodu užívali), ako aj okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde (zánik nájmu bytu výpoveďou pre nezaplatenie nájomného za užívanie bytu od apríla 2016 do septembra 2016) a postoj strán v konaní (nesúhlas žalovaných s vypratáním bytu, rôzne námietky žalovaných v súdnom konaní, ktoré súdom neboli vyhodnotené ako dôvodné), teda významné nie sú len okolnosti na strane strán sporu, ale aj okolnosti konkrétneho prípadu, dospel odvolací súd k záveru, že aplikácia ust. § 257 CSP nie je dôvodná a žalobcovia 1/, 2/ majú proti žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.

17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovia 1/, 2/, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní, majú proti žalovaným 1/2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).